

A C-22/12. és C-277/12. sz. ügyekben hozott ítéletek
Katarína Haasová kontra Rastislav Petřík és Blanka Holingová, valamint
Vitālijs Drozdovs kontra Baltikums AAS

Amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy a közúti baleset károsultjának családtagjai kártérítést igényeljenek az elszenvedett nem vagyoni kár után, e kártérítésre ki kell terjednie a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításnak

Ilyen esetben az uniós jog által a személyi sérülések tekintetében előírt minimális fedezetet kell alkalmazni a nem vagyoni kár tekintetében is

Az uniós jogban a gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó első irányelv¹ kötelezővé teszi a tagállamok számára, hogy a rendszerint a területükön üzemben tartott járművek felelősségbiztosítással fedezve legyenek. Noha a tagállamok szabadon meghatározhatják az e biztosítás által fedezett károk körét, valamint feltételeit, az e területen elfogadott második irányelv² előírja, hogy e biztosításnak kötelezően ki kell terjednie a személyi sérülésre sérültenként 1 millió euró minimális összeg, vagy, káreseményenként, a sérültek számától függetlenül, 5 millió euró minimális összeg mértékében. Ezen felül e biztosításnak az anyagi károkat is fedeznie kell káreseményenként 1 millió euró minimális összeg mértékében, a károsultak számától függetlenül.

C-22/12. sz. ügy

V. Haas 2008. augusztus 7-én hunyt el Csehország területén egy közlekedési balesetben, amelyet a B. Holingová tulajdonát képező magán gépjárművet vezető R. Petřík idézett elő.

B. Holingová autója, amelyet Szlovákiában vettek nyilvántartásba, és amelyben V. Haas utazott, összeütközött egy, a Cseh Köztársaságban nyilvántartásba vett nehéz tehergépjárművel. A bíróság, miután megállapította R. Petřík felelősségét a baleset okozásában, kötelezte őt többek között a K. Haasová, a károsult házastársa által a baleset következtében elszenvedett kár megtérítésére. Ugyanakkor K. Haasová és lánya a férj és apa elvesztése által okozott nem vagyoni kár megtérítése iránt is igényt támaszt B. Holingová biztosítójával szemben.

A jogvitában eljáró bíróság kifejti, hogy a cseh polgári jog, amely álláspontja szerint a jelen ügyben alkalmazandó, lehetővé teszi valamely természetes személy számára, hogy igényelje a testi épségének megsértéséből eredő nem vagyoni kár megtérítését. B. Holingová biztosítója ugyanakkor, mivel úgy ítélte meg, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás fedezete a kötelező felelősségbiztosításra vonatkozó szlovák jog értelmében nem terjed ki a nem vagyoni kárra, megtagadta ilyen kártérítés fizetését.

A Krajský súd v Prešove (eperjesi regionális bíróság, Szlovákia) arra vár választ a Bíróságtól, hogy a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításnak ki kell-e terjednie a közlekedési baleset áldozatainak hozzátartozói által elszenvedett, nem vagyoni károk megtérítésére.

Ítéletében a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a gépjárművek által okozott kárt fedező gépjármű-felelősségbiztosítási kötelezettség eltér e károknak a biztosított polgári jogi felelőssége

¹ A tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1972. április 24.-i 72/166/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 10. o.).

² A 2005. május 11-i 2005/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvél (HL L 149., 14. o.) módosított a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1983. december 30.-i 84/5/EGK tanácsi irányelv (HL 1984. L 8., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 7. kötet, 3. o.).

alapján történő megtérítésének mértékétől. Amíg ugyanis az előbbit az uniós szabályozás határozza meg és garantálja, addig az utóbbit alapvetően a nemzeti jog szabályozza.

A tagállamok tehát főszabály szerint továbbra is szabadon meghatározhatják polgári jogi felelősségi rendszereik keretében különösen a gépjárművek által okozott megtérítendő károkat, e károk megtérítésének terjedelmét és az említett kártérítésre jogosult személyek körét. A Bíróság kiemeli ugyanakkor, hogy a különböző tagállamok jogszabályaiban a biztosítási kötelezettség mértéke tekintetében mutatkozó eltérések csökkentése érdekében az Unió előírta a polgári jogi felelősség tekintetében azt, hogy annak, a második irányelvben meghatározott összegek mértékéig, kötelezően ki kell terjednie az anyagi károkra és a személyi sérülésekre. Következésképpen a tagállamoknak a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás által fedezett károk körét, illetve feltételeit az uniós jog szabályaira tekintettel kell meghatározniuk.

Ezt követően a Bíróság kifejti, hogy a második irányelv értelmében kötelező fedezet alá tartozó személyi sérülések **magukban foglalnak minden kárt, amely a személy testi épségének sérelméből ered**, ideértve mind a testi, mind a lelki szenvedéseket. Következésképpen az **uniós jognak megfelelően megtérítendő károk sorában szerepelnek azon, nem vagyoni károk, amelyek megtérítését a jogvita tekintetében alkalmazandó nemzeti jog a biztosított polgári jogi felelőssége alapján írja elő**.

Végezetül a Bíróság megállapítja, hogy az első irányelv által biztosítandó védelem kiterjed minden olyan személyre, aki a polgári jogi felelősségre vonatkozó nemzeti jog alapján jogosult a gépjárművek által okozott kár megtérítésére. Mivel a szlovák bíróság megállapítása értelmében a cseh jog a K. Haasová és lánya helyzetéhez hasonló helyzetben lévő személyek tekintetében előírja a házastársuk, illetve apjuk halála által okozott nem vagyoni kár megtérítését, e személyeknek részesülniük kell tehát az ezen irányelv által biztosított védelemben.

C-277/12. sz. ügy

Lettországban, noha az eltartó személy, valamely eltartott személy vagy házastárs halálából eredő fájdalomtól és lelki szenvedésekből eredő nem vagyoni kár után kártérítés igényelhető a közúti baleset okozásáért felelős személy biztosítójától, ennek összege legfeljebb 100 LVL (mintegy 142 euró) kérelmezőnként és minden elhunyt személy tekintetében.

2006. február 14-én V. Drozdovs szülei elhunytak egy Rigában (Lettország) történt közlekedési balesetben. A 10 éves V. Drozdovst nagyanyja gyámsága alá helyezték. Ezt követően a gyám felszólította a baleset okozásáért felelős személy biztosítóját, hogy a V. Drozdovs által szülei elvesztése folytán elszenvedett nem vagyoni kár címén fizessen 200 000 LVL (mintegy 284 820 euró) összegű kártérítést.

A V. Drozdovs és a biztosító közötti jogvitában eljáró Augstākās tiesas Senāts (legfelsőbb bíróság, Lettország) egyrészt ugyanazt a kérdést teszi fel a Bíróságnak, mint a szlovák bíróság a Haasová-ügyben, másrészt arra keres választ, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal a közúti baleset következtében elszenvedett nem vagyoni kár címén fizetendő kártérítés maximális összegének a lett jogban foglalt korlátozása.

A Bíróság a mai napon a Haasová-ügyben hozott ítéletéhez hasonlóan megállapítja, hogy amennyiben a nemzeti jog lehetővé teszi, hogy a közúti baleset károsultjának családtagjai kártérítést igényeljenek az elszenvedett nem vagyoni kár után, e kártérítésre ki kell terjednie a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításnak. Márpedig, mivel a nemzeti bíróság megállapítása értelmében a lett jog V. Drozdovsnak biztosítja a szülei halála által okozott nem vagyoni kár megtérítéséhez való jogot, részesülnie kell tehát az első irányelv által biztosított védelemben.

A Bíróság megállapítja továbbá, hogy amennyiben valamely tagállam elismeri az elszenvedett nem vagyoni károk megtérítéséhez való jogot, nem írhat elő a károk e különleges, a második irányelv értelmében vett személyi sérülések körébe tartozó kategóriái tekintetében olyan maximális garanciaösszegeket, amelyek alacsonyabbak, mint az ezen irányelvben meghatározott minimális

összegek. Az irányelv ugyanis nem ír elő és nem is tesz lehetővé más különbségtételt a fedezett károkon belül, mint a személyi sérülések és az anyagi károk között fennálló különbség.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítéletek ([C-22/12](#) és [C-277/12](#)) teljes szövege megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499